

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-686/23-S

Název	Základní umělecká škola Zruč nad Sázavou
Sídlo	Na Pohoří 575, 285 22 Zruč nad Sázavou
E-mail	freml@zus-zruc.cz
IČO	75 032 945
Identifikátor	600 046 516
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jiří Freml
Zřizovatel	město Zruč nad Sázavou
Místo inspekční činnosti	Na Pohoří 575, Zruč nad Sázavou Na Lázni 335, Čechtice Nádražní 216, Kácov Školní 1, Dolní Kralovice Sokolská 256, Trhový Štěpánov Komenského 190, Zbraslavice
Inspekční činnost na místě	14. – 17. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2

písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Vzdělávání v základní umělecké škole (dále ZUŠ nebo „škola“) je organizováno ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (dále HO), výtvarném (VO), tanečním (TO) a literárně dramatickém (LDO). Nejvyšší povolený počet žáků je nyní využit téměř na 70 % (413 žáků). Kromě hlavní budovy školy ve Zruči nad Sázavou probíhá výuka HO a VO ještě na dalších odloučených pracovištích. Přípravné studium pro I. stupeň a základní studium I. i II. stupně je otevřeno ve všech vyučovaných uměleckých oborech.

Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Zruč nad Sázavou (dále ŠVP). Ve škole se vzdělává jeden žák se speciálními vzdělávacími potřebami podle individuálního vzdělávacího plánu.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2012, pro výkon činnosti splňuje všechny předpoklady. Při řízení školy se opírá o koncepci rozvoje školy, která je v souladu s deklarovanou vizí v ŠVP. Klade důraz na dobrou komunikaci se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků i širokou veřejností, realizaci zajímavých kulturních projektů, vedení žáků ke spolupráci a na začleňování veřejných žákovských vystoupení do kulturního života města a blízkého okolí. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Organizační struktura odpovídá potřebám a velikosti školy. Část pravomocí ředitel delegoval na svého zástupce, pro řízení práce na odloučených pracovištích byl ustanoven také vedoucí učitel. Pedagogická rada účinně napomáhá řízení školy a projednává především otázky organizační i pedagogické. Hospitační činnost je pravidelně prováděna ředitelem, zástupcem ředitele i vedoucím učitelem ve vyučovacích hodinách a také návštěvami veřejných akcí a interních koncertů. Při zjištění nedostatků jsou přijímána účinná opatření k jejich odstranění. Organizace výuky je účelná a funkční, stejně jako vnitřní informační systém s dálkovým přístupem zákonných zástupců.

Pedagogický sbor byl početně navýšen a nyní jej tvoří 19 odborně kvalifikovaných učitelů, z nichž někteří se věnují také další profesionální umělecké činnosti. Pedagogům jsou určovány základní úkoly, jejichž postupné plnění je průběžně kontrolováno a hodnoceno během pedagogických porad i přímou hospitační činností. Ředitel vytváří podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP), které je účelně plánováno a vychází z potřeb školy i osobní profilace pedagogů. V uplynulých dvou letech bylo zaměřeno zejména na hlasovou výchovu a pěveckou techniku, výuku dechových nástrojů, využití hudebních aranží ve výuce nebo základy práce v prostředí datové sítě. Využití poznatků z DVPP přispívá k zefektivnění výuky.

Přijímání uchazečů ke studiu do všech uměleckých oborů je prováděno transparentně a v souladu se zásadami rovného přístupu.

Pro svoji činnost má škola v hlavní budově ve Zruči nad Sázavou dlouhodobě kvalitní materiální a prostorové podmínky. Prostředí učeben je pečlivě udržované a estetické. Také odloučená pracoviště poskytují vesměs vhodné materiální zázemí. V dostatečné míře je škola vybavena hudebními nástroji, učebními pomůckami, zvukovou technikou, počítači a

dalšími materiály a prostředky. Řadu hudebních nástrojů půjčuje škola za stanovenou úplatu do užívání žákům.

Ve spolupráci se zřizovatelem byla do učeben nainstalována klimatizace a v koncertním sále provedena přestavba hlediště. Zapojením do grantové výzvy „Piana do škol“ získala škola nové pianino. Třídy jsou vybaveny moderními technologiemi a digitální technikou pro online výuku. Škola efektivně využívá evropské finanční zdroje pro zajištění DVPP a na projektové dny. Sponzorské dary a příspěvek od zřizovatele vhodně využila pro mezinárodní kytarovou soutěž v roce 2022.

Škola věnuje náležitou pozornost bezpečnosti a ochraně zdraví, hlavní budova školy i odloučená pracoviště jsou zabezpečeny proti vstupu neoprávněných osob. Žáci jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování ve škole i při akcích konaných mimo její prostory, o účinnosti prevence svědčí dlouhodobě minimální úrazovost.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V HO je vyučována hra na smyčcové, klávesové i dechové nástroje, sólový zpěv, souborová hra a hudební nauka. Od data poslední inspekční činnosti přibyla výuka hry na elektrickou kytaru.

V hospitovaných hodinách byly činnosti účelně rozděleny na rozehrání a procvičení technických dovedností žáka a dále na upevňování správných návyků nebo rozvíjení dalších hráčských schopností. U žáků nižších ročníků pedagogové zdůrazňovali osvojování rytmických a intonačních dovedností, u vyšších ročníků vhodně zdůrazňovali důležitost kvality tónu, dodržování dynamiky a dalších výrazových prostředků, a to především ve hře přednesových skladeb. V případě potřeby byly zvláště u mladších žáků vhodně a včas zařazovány chvíle pro relaxační přestávky. Pokyny k interpretaci učitelé sdělovali srozumitelně. Účelně tak u žáků rozvíjeli kompetence k umělecké komunikaci a kompetence kulturní. Učitelé také v průběhu hodin individuální výuky prověřovali a obohacovali znalosti žáků z hudební nauky. Teoretické znalosti podporovali i důsledným vyžadováním používání vhodné hudební terminologie. Výběr repertoáru byl vhodně přizpůsoben získaným znalostem, dovednostem nebo individuálnímu zájmu a jako výrazná motivace se pozitivně pro další studium zvoleného nástroje uplatnila společná hra žáka s učitelem. Způsoby práce byly v hodinách jasně nastaveny a respektovány, chyby žáků učitel vždy tolerantně využíval jako účinný prostředek pro vysvětlení způsobu interpretace nebo k následnému zlepšení provedení hrané skladby.

Do výuky recepce a reflexe hudby v předmětu hudební nauka byli aktivně zapojeni všichni žáci, v dostatečné míře byl účelně vytvářen prostor pro jejich samostatnou práci. Při hospitaci předmětu na odloučeném pracovišti však pro podporu výuky a větší názornost teoretického výkladu nebyly využity žádné hudební nástroje ani další učební pomůcky nebo zvukové ukázky vztahující se k probírané učební látce.

Návyky a dovednosti hráče v komorní či souborové hře nebo sborovém zpěvu žáci rozvíjejí v povinném předmětu společné muzicírování hrou v některém z instrumentálních souborů, v případě klavírního oddělení také formou čtyřruční hry. Pro podporu účasti žáků na vzdělávání v kolektivní výuce HO (souborová hra, hudební nauka) škola vhodně vychází vstříc žákům z míst se špatnou dopravní obsluhností a žáky ke vzdělávání sváží školním vozidlem.

Hospitacemi bylo zjištěno, že znalosti a dovednosti žáků odpovídaly výstupům stanoveným v ŠVP. Komunikace mezi učiteli a žáky byla bezprostřední a přátelská, v hodinách vládla příjemná pracovní atmosféra.

Ve VO v předmětu přípravná výtvarná výchova získávají žáci potřebné sociální kompetence a nezbytné pracovní návyky. Učí se kresbě, základům práce s tvarem, barvou, hlinou a dalšími výtvarnými materiály. Začínají přejímat příslušné názvosloví a učí se slovnímu sdělování prožitku výtvarné skutečnosti. V dalším studiu se pak žáci zdokonalují v obvyklých i méně tradičních výtvarných technikách, rozvíjejí svoji fantazii i schopnost formulovat a realizovat vlastní výtvarné názory. Postupně získávají teoretické a historické informace z oboru i celkový přehled vývoje umění. Zájemcům o studium na vyšších typech škol s výtvarným zaměřením zprostředkovává škola přípravu k talentovým přijímacím zkouškám.

Hospitovaná výuka byla vždy dobře připravena. V úvodu vyučující žáky k práci vhodně motivovali a seznámili je s cíli lekce. Srozumitelně vysvětlili význam zamýšlených činností, použití vhodných technik, materiálů a další souvislosti. Citlivě řídili diskusi k tématům a naslouchali názorům žáků. Při samostatné práci jim pomáhali ukázkou, přispívali radou; ponechávali jim ale dostatek prostoru pro vlastní tvorbu. Atmosféra ve třídách byla velmi pozitivní. Všichni žáci pracovali se zaujetím. Diskutovali věcně a slušně, k vyučujícím projevovali důvěru a z práce měli zjevnou radost. Hodnocení žáků ze strany vyučujících bylo vždy formativní a motivující, vrstevnické hodnocení bylo věcné a přátelské. Věkovou různorodost jednotlivých skupin řešili učitelé diferenciovaným přístupem.

Výuka v TO postupně přechází od přípravné taneční výchovy ke specializovaným předmětům: taneční průpravě, současnému tanci, tanci v souboru a tanečnímu semináři. Hospitovaná výuka byla vedena metodicky správně, se zřetelem k individuálním dispozicím žáků. Úvodní části hodin jsou zejména v nižších ročnících doprovázeny korepeditorem. Spolupráce s ním výrazně přispívá ke zvýšení kvality výuky ve fázi průpravné gymnastiky, k nácvičce základních tanečních prvků a rozvoji hudebně-tanečního citění.

Ve výuce byla zaznamenána soustředěnost, intenzivní zapojení všech žáků a uplatnění přirozené autority vyučující. Žáci byli citlivě a adekvátně svému věku slovně vedeni, souběžně s trvalou pohybovou ilustrací ze strany taneční pedagožky. Přijímali princip pozitivní práce s chybou, vyučující plně důvěřovali a respektovali její instrukce. Při nácvičce jednotlivých tanečních sekvencí byl hlavní důraz kladen na správné držení těla a vytváření dalších stěžejních návyků. Součástí výuky byla i příprava kolektivních prezentací pro veřejná nebo soutěžní vystoupení. Vyučující vkládá do výuky vlastní profesní zkušenosti a dispozice, podněcuje žáky k vnímání současných tanečních trendů a vhodně je vede také k chápání širšího kontextu taneční kultury.

Ve všech hospitovaných hodinách TO převládala pozitivní a optimistická atmosféra, Je patrné i soustavné působení vyučující směřující k vytváření podnětných sociálních vztahů. V této souvislosti působí kladně i způsob komunikace pedagogů s rodičovskou veřejností, podpořený dobrými odbornými předpoklady a organizačními schopnostmi vyučující.

Hodiny hospitované výuky hlasové výchovy v LDO byly vhodně zahájeny hlasovou rozvíčkou, která vedla žáky ke zlepšování jejich výkonu při práci s textem. Učitel své metodické postupy vždy nejprve vysvětlil a poté věnoval krátký čas reflexi žáků. Část výuky byla určena přípravě samostatných textů jednotlivých žáků. Pedagog vždy účelně pracoval s jedním z nich, ostatní sledovali průběh práce s textem a byli průběžně zapojováni do hodnocení. Vedl žáky nenásilnou formou, využíval jejich přirozené soutěživosti a udržoval je v soustředění a pozornosti.

Hodiny pohybové výchovy a práce v souboru byly po krátké rozcvičce věnovány především přípravě krátkého představení. Žáci společně s učitelem rozvíjeli vlastní představivost a možnosti řešení jednotlivých situací při pohybu na scéně. Byly při tom využívány diferencované metody a formy práce, které pedagog efektivně volil se zřetelem ke schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Těm byl poskytován i potřebný prostor k improvizaci, zároveň však byli vedeni k týmové sounáležitosti a partnerské spolupráci. Zvolený způsob práce dával všem žákům přiměřený prostor k sebevyjádření. Na konci hodiny učitel se žáky shrnul dosažené pokroky a stanovil cíle pro domácí přípravu. Ve výuce převládala vzájemná důvěra, podporovaná vrstevnickým hodnocením i sebereflexí jednotlivců. V naprosté většině všech hospitovaných hodin byla výuka vedena v pozitivní atmosféře a s příslušným odborným přístupem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání škola pravidelně sleduje, vyhodnocuje v pedagogické radě, eviduje výkony žáků při třídních koncertech, veřejných vystoupeních, výstavách, při hospitacích a při postupových nebo absolventských zkouškách. V případě potřeby přijímá účinná opatření ke zlepšení výsledků. Při hrozícím školním neúspěchu jedná škola se zákonnými zástupci a hledá pro žáka vhodné způsoby pomoci. Nejčastěji využívá dočasné rozvolnění učiva a individuální dopomoc učitele. Tento postup je dostatečně účinný. V závěru minulého školního roku všichni žáci prospěli, 96 % z hodnocených žáků prospělo s vyznamenáním. Úspěšná je také tradiční pomoc a podpora zájemců o studium na středních školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením.

Rozvíjení kompetencí vytyčených ve ŠVP žáci prokazují při veřejných vystoupeních a kulturních akcích, které přispívají k obohacení kulturního života města Zruč nad Sázavou a blízkého okolí. Zvláště při organizaci Mezinárodní kytarové soutěže a doprovodných akcí škola spolupracuje se zřizovatelem, zákonnými zástupci žáků, Sdružením rodičů a přátel školy, kulturními institucemi ve Zručí nad Sázavou a dále s obecními úřady v místech odloučených pracovišť a se ZUŠ v Kutné Hoře. Účastní se regionálních kulturních vystoupení nebo organizuje výchovné koncerty pro mateřské a základní školy (*Vánoční koncert, Otevírání turistické sezóny, ZUŠ OPEN*).

Žáci pěveckého oddělení nebo studující hru na bicí nástroje se ve školním roce 2021/2022 účastnili soutěže MŠMT a úspěšně se umístili v krajských kolech. Úspěchy na soutěžích zaznamenalo také kytarové oddělení (*Mezinárodní kytarová soutěž Zruč nad Sázavou, PRAGuitarra Clássica, Hradecké Guitarreando*). VO každoročně pořádá pravidelné vernisáže a výstavy (výstava *Slunečnice pro Ukrajinu*, ilustrování knihy, výtvarný projekt *Evropa, ve které chci žít*). O dalších kvalitních výsledcích vzdělávání ve VO svědčí výzdoba prostor školy, účast v soutěžích (*Mezinárodní dětská výtvarná výstava Lidice*, soutěž k audiopohádce *Zeměklíč*), návštěvy galerií a tvorba propagačních materiálů pro vystoupení ostatních oborů. TO a LDO se účastní akcí školy a uvádí vlastní projekty, organizují návštěvy divadelní scény v Kutné Hoře.

Úspěšná je spolupráce školy se zřizovatelem a Nadačním fondem Zajíček na koni o.p.s., díky níž mohou žáci ze sociálně slabých rodin a žáci cizinci využívat finanční prostředky poskytnuté k úhradě školného. Škola také podporuje zvyšování kvality života seniorů, formou projektu Akademie umění a kultury - vzdělávání III. věku poskytuje seniorům odborné studium v některých uměleckých oborech a umožňuje jim smysluplné a aktivní naplnění volného času.

Škola rozvíjí sociální a osobnostní kompetence žáků i vzájemnou mezioborovou spoluprací. Pozitivní výsledky má škola v oblasti výchovného působení. Dosud nebyl zaznamenán výskyt rizikového chování žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předešlé inspekční činnosti byly odstraněny.
- Nově je zavedena výuka předmětu hra na elektrickou kytaru.
- Zvýšil se počet pedagogických pracovníků.

Silné stránky

- Účelná podpora akcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které jsou v souladu s potřebami školy a zkvalitňují vzdělávání žáků.
- Účinná podpora a pomoc při vzdělávání žáků ze sociálně slabších rodin a cizinců.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Zlepšení vyžaduje využívání materiálního vybavení předmětu hudební nauka k podpoře názornosti a efektivnosti výuky.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Efektivně využívat materiální vybavení ve výuce předmětu hudební nauka.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Zruč nad Sázavou s účinností od 1. listopadu 2009 a Dodatky č. 1 a 2
2. Jmenování do funkce ředitele, čj. ZRNS/2745/2018, na funkční období 6 let s účinností od 1. srpna 2018
3. Školní matrika vedená k termínu inspekční činnosti
4. Školní řád s účinností od 1. září 2015, včetně dodatků
5. ŠVP Základní umělecké školy Zruč nad Sázavou s platností od 1. září 2022
6. Rozvrhy vyučovacích hodin pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku ve školním roce 2022/2023

7. Třídní knihy v elektronické podobě pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku vedené ve školním roce 2022/2023
8. Dokumentace o přijímání uchazečů ke vzdělávání pro školní rok 2022/2023 (vzorek)
9. Protokoly o postupových, ročníkových a závěrečných zkouškách ve školním roce 2021/2022 (vzorek)
10. Záznamy z pedagogické rady a provozních porad, školní rok 2021/2022 a 2022/2023
11. Informace o škole – aktuální stav (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy, údaje z informačního systému školy)
12. Personální dokumentace včetně dokladů o dosaženém vzdělání, plánu DVPP a přehledu o absolvovaných vzdělávacích seminářích za uplynulé dva roky (vzorek)
13. Provozní řády učeben
14. Hospodářská dokumentace za rok 2022 (účetní závěrka, finanční vypořádání dotací ze státního rozpočtu, závazné ukazatele rozpočtu)
15. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce (knihy úrazů, revize, poučení žáků)
16. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2021/2022
17. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2427/15-S, ze dne 24. listopadu 2015
18. Smlouvy s odloučenými pracovišti, účinné ke dni inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, již se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Petr Jiroš, přizvaná osoba, odborník
v oblasti uměleckého vzdělávání

Bc. Dana Nulčková, přizvaná osoba,
odborník na kontrolu škol

MgA. Akram Georgi, přizvaná osoba,
odborník v oblasti dramatického umění

V Praze 14. dubna 2023